

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Етнопедagogіка
Викладач (і)	Лисенко Олександра Миколаївна
Контактний телефон викладача	0502741618
E-mail викладача	oleksandra.lysenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні і заочні консультації: за вимогою студентів

2. Анотація до навчальної дисципліни

На сучасному етапі в освіті України навчальна дисципліна «етнопедagogіка» розглядається як галузь сучасної педагогічної науки, що є міждисциплінарною і об'єднує різні напрями народознавства (народне дитинознавство, народну деонтологію, народне звичаєво-обрядове та ін.); Етнопедagogіку розглянуто як навчальну дисципліну, теорія і практика якої спирається на різні гуманітарні науки.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Етнопедagogіка» є розкрити закономірності розвитку етнопедagogіки, основні поняття української етнопедagogіки, проаналізувати її походження та становлення, особливості процесу формування і вільного розвитку дисципліни в незалежній Україні; підкреслити роль курсу в науковій та професійній підготовці студентів відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; формування на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності спеціалістів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етнопедagogіка»:

- проаналізувати закономірності розвитку етнопедagogіки як актуальної педагогічної дисципліни;
- розкрити роль народної педагогіки в подальшому розвитку наукової педагогічної теорії і практики, що є надійним орієнтиром у створенні виховної системи, адекватної потребам українського державотворення та формування високоосвічених, духовно багатих і морально стійких особистостей, гідних громадян демократичної європейської держави;
- спрогнозувати перспективи розвитку етнопедagogіки в демократичному суспільстві, як педагогіки національного розвитку, піднесення, відродження та етнічного самовиховання;
- навчити студентів вивчати і усвідомлювати народний виховний досвід для підвищення рівня духовності майбутніх вчителів, відродження народних традицій у системі виховання

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.

КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

5.1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

5.2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

5.3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів

5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності

5.5. Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії

5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини

5.7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти 5.8. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

5.10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії

5.13. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6

самостійна робота	60/80
-------------------	-------

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
IV	012 Дошкільна освіта	другий	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Загальні основи етнопедагогіки.	1	1	6
Тема 2. Педагогічні погляди українського народу на становлення та розвиток особистості.	1	1	6
Тема 3. Рідна мова як основа народної педагогіки.	1	2	6
Тема 4. Виховний ідеал української народної педагогіки.	1	2	6
Тема 5. Розумове виховання в українській етнопедагогіці.	2	2	6
Тема 6. Розвиток естетичних смаків і фізичне виховання засобами народної педагогіки.	1	2	6
Тема 7. Формування моральних засад характеру в українській етнопедагогіці.	1	2	6
Тема 8. Вимоги до вихователя в народній педагогіці українців.	1	2	6
Тема 9. Особливості української національної школи.	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Семестр II Вид контролю – екзамен
--	--------------------------------------

дисципліни	Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5х9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань
Підсумковий контроль	<i>Екзамен, комбінована</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:</p> <p>https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-pl-ahiatu/</p>
--------------------------	--

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhen-ja/>

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p> <p>Невідповідна поведінка під час заняття</p> <p>Додаткові бали</p>	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p> <p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p> <p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»</p> <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (НОВА РЕДАКЦІЯ 2021 РІК) Бандурка О. М.
2. Лисенко Н.В. Етнопедагогіка дитинства. Навчально методичний посібник: К. «Слово» 2011 .-718 с.
3. Мафтин Л.В. Етнопедагогічні основи дидактичного процесу сучасної початкової школи. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць/ укл. Поясик О.І.,Слипанюк О.В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ.: НАІП, 2021. С.195-198.
4. Мафтин Л.В. Етнопедагогічні основи дидактичного процесу сучасної початкової школи. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць/ укл. Поясик О.І.,Слипанюк О.В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ.: НАІП, 2021. С.195-198.
5. Мала енциклопедія етнодержавознавства . К: «Генеза»1996.- 942 с.
6. України: етнокультурна мозаїка <За ред. О. Боряк>.- К: «Либідь» 2006.- 328 с.
7. Скуратівській В. Русалії К: «Довіра» 1996.- 743 с.

Викладач – Олександра ЛИСЕНКО